

Sygn. akt VIII U 1690/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Hanna Witkowska-Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Iwona Lawrenc

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 r. w Gdańsku

sprawy R. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania R. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 4 października 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje R. R. prawo do emerytury pomostowej od daty złożenia wniosku.

/na oryginale właściwy podpis/

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04 października 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił R. R. prawa do emerytury pomostowej, ponieważ w jego ocenie ubezpieczony nie udokumentował 15 lat okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 4 lata, 8 miesięcy i 18 dni.

Do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono okresu od 02.07.1984 do 26.07.1984 r., 19.02.1985 do 30.06.1985 r., 02.07.1985 r. do 10.08.1986 r., 05.11.1986 do 23.10.1987 r., 14.03.1988 r. do 09.07.1988 r., 04.01.1989 r. do 08.08.1989 r. - za pośrednictwem (...) oraz 01.12.1991 r. do 01.06.1992 r., 21.08.1992 r. do 02.03.1993 r., 19.07.1993 r. do 18.01.1994 r. , 30.04.1994 r. do 07.11.1994 r. , 03.03.1995 r. do 06.08.1995r., 04.10.1996 r. do 04.02.1997 r., 19.04.1997 r. do 16.08.1997 r., 21.10.1997 r. do 21.02.1998 r., 04.06.1998 r. do 06.11.1998 r., 15.01.1999 r. do 08.05.1999 r. , 19.06.1999r. do 05.12.1999 r. za pośrednictwem (...) sp. z o.o.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji wskazując iż w spornych okresach wykonywał prace w szczególnych warunkach na statkach, a składki na ubezpieczenia społeczne zostały opłacone.

Nadto wskazał, iż w okresie od dnia 02 lipca 1984 r. do dnia 31 grudnia 1990 r. zatrudniony był przez (...) Organizację (...)na (...)(...)w G..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, a w uzasadnieniu powołał się na argumentację zawartą uprzednio w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. R., ur. dnia (...), z zawodu mechanik remontu maszyn i urządzeń okrętowych, w dniu 17 września 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę pomostową.

Na dzień wydania decyzji ubezpieczony udowodnił wymagany okres składkowy i nieskładkowy (tj. 32 lata, 2 miesiące), a w tym 4 lata, 08 miesięcy i 18 dni okresu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony nie pozostaje w stosunku pracy.

Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia wnioskodawcy od 02.07.1984 do 26.07.1984 r., 19.02.1985 do 30.06.1985 r., 02.07.1985 r. do 10.08.1986 r., 05.11.1986 do 23.10.1987 r., 14.03.1988 r. do 09.07.1988 r., 04.01.1989 r. do 08.08.1989 r. - za pośrednictwem (...) oraz 01.12.1991 r. do 01.06.1992 r., 21.08.1992 r. do 02.03.1993 r., 19.07.1993 r. do 18.01.1994 r. , 30.04.1994 r. do 07.11.1994 r. , 03.03.1995 r. do 06.08.1995 r., 04.10.1996 r. do 04.02.1997 r., 19.04.1997 r. do 16.08.1997 r., 21.10.1997 r. do 21.02.1998 r., 04.06.1998 r. do 06.11.1998 r., 15.01.1999 r. do 08.05.1999 r. , 19.06.1999 r. do 05.12.1999 r. za pośrednictwem (...) sp. z o.o.

Do ogólnego stażu pracy pozwany zaliczył okres pracy we (...) Organizacji (...)na (...) (...)w G.w oparciu o świadectwo z dnia 28.09.1990 r., od 18.06.1989 r. do 1 07.1989 r., pomijając okres urlopu bezpłatnego od 2.07.1984 r. do 31.12.1990 r. .

Zgodnie z umowami zawartymi za pośrednictwem (...) sp. z (...). na obcych statkach ZUS zaliczył do ogólnego stażu ubezpieczonego okresy pracy: od 2.07.1984 r. do 27.07.1984 r., od 19.02.1985 r. do 30.06.1985 r., od 2.07.1985 r. do 10.08.1986 r., od 5.11.1986 r. do 23.10.1987 r. od 14.03..1988 r. do 9.07.1988 r., od 4.01.1989 r. do 8.08.1989 r. (okoliczności bezsporne, vide : wniosek – k. 1 – 7 akt ZUS, karta przebiegu zatrudnienia – k. 63 akt ZUS, decyzja ZUS – k. 65 akt ZUS, pismo procesowe k.49 akt sprawy).

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 04 października 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił R. R. prawa do emerytury pomostowej (okoliczności bezsporne, vide : decyzja ZUS – k. 65 akt ZUS, odwołanie – k.3-7 akt sprawy).

W okresie od 18 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 1990 r. ubezpieczony zatrudniony był we (...) Organizacji (...)na (...) (...)w G., w tym w okresie od 18 czerwca 1979 r. do 01 lipca 198 4 r. pracował, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonując prace jako stały członek załogi statku, wpisany do listy zaciągu, na stanowisku motorzysty okrętowego.

Ubezpieczony był zatrudniony u armatorów zagranicznych za pośrednictwem (...) sp. z o.o. na stanowiskach młodszego motorzysty i starszego marynarza w okresach od 02.07.1984 do 26.07.1984 r., 19.02.1985 do 30.06.1985 r., 02.07.1985 r. do 10.08.1986 r., 05.11.1986 do 23.10.1987 r., 14.03.1988 r. do 09.07.1988 r., 04.01.1989 r. do 08.08.1989 r. (...) sp. z o.o. uiszczala na rzecz ZUS składki na ubezpieczenia społeczne i opłaty na fundusz pracy (dowód : świadectwo pracy – odpis – k.16 akt ZUS , zaświadczenie z dnia 25 marca 2003 r. – k.8 akt dot.kap.pocz, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych – k. 2 akt osobowych, książeczka żeglarska – k.43,44,47 akt osobowych, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 28 września 1990 r. – k.2 akt osobowych, umowa o pracę – k.15 akt osobowych – k.54 akt sprawy, koperta, świadectwo pracy z dnia 28 września 1990 r. – k. 7 akt dot.kap.pocz.).

Następnie, ubezpieczony zatrudniony za pośrednictwem (...), pracował u armatorów zagranicznych jako pumpman na statku R.od 01.12.1991 r. do 01.06.1992 r., na statku V.od 21.08.1992 r. do 02.03.1993 r., na statku (...) od 19.07.1993 r. do 18.01.1994 r. ,na statku F.od 30.04.1994 r. do 07.11.1994 r., na statku M.od 03.03.1995 r. do 06.08.1995 r., na statku P.od 04.10.1996 r. do 04.02.1997 r., na statku (...)od 19.04.1997 r. do 16.08.1997 r., na statku P.od 21.10.1997 r. do 21.02.1998 r., na statku (...)od 04.06.1998 r. do 06.11.1998 r., na statku P.od 15.01.1999 r. do 08.05.1999r., na statku

(...)od 19.06.1999r. do 05.12.1999 r. (...)sp. z o.o uiszczala na rzecz ZUS składki na ubezpieczenia społeczne i opłaty na fundusz pracy (dowód : świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych – k. 19 akt ZUS, zaświadczenie z dnia 15 listopada 1994 r. – k. 10 akt sprawy, kserokopia książeczki ubezpieczeniowej – k.14 akt sprawy, zeznania wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony – – protokół z dnia 21 stycznia 2014 r. – zapis na płycie cd – k.43, koperta, protokół z dnia 25 lutego 2014 r. – zapis na płycie cd – k.56, koperta).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, w tym w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu emerytalnego, której prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu. Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony których treść uzupełniała pozostały materiał dowodowy z nim w pełni korespondowała.

W świetle poczynionych ustaleń, odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia istnienia uprawnień skarżącego do emerytury pomostowej.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W niniejszej sprawie niesporne było, iż ubezpieczony urodził się po dniu 31 grudnia 1948r., ukończył 60 rok życia, przed dniem 1 stycznia 1999 r., wykonywał prace w szczególnych warunkach oraz nie pozostaje w stosunku pracy. Kwestia sporną pozostawało natomiast to, czy ubezpieczony osiągnął piętnastoletni staż pracy w szczególnych warunkach.

Sąd stwierdził, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach przez ubezpieczonego, podlegającą doliczeniu do okresu uznanego przez pozwanego, należy uznać pracę wykonywaną przez niego od 18 czerwca 1979 r. do 01 lipca 1984 r. z tytułu zatrudnienia we (...) Organizacji (...)na (...)(...)w G., od 02.07.1984 do 26.07.1984 r., 19.02.1985 do 30.06.1985 r., 02.07.1985 r. do 10.08.1986 r., 05.11.1986 do 23.10.1987 r., 14.03.1988 r. do 09.07.1988 r., 04.01.1989 r. do 08.08.1989 r. - za pośrednictwem (...)oraz 01.12.1991 r. do 01.06.1992 r., 21.08.1992 r. do 02.03.1993 r., 19.07.1993 r. do 18.01.1994 r. , 30.04.1994 r. do 07.11.1994 r. , 03.03.1995 r. do 06.08.1995 r., 04.10.1996 r. do 04.02.1997 r, 19.04.1997 r. do 16.08.1997 r., 21.10.1997 r. do 21.02.1998 r., 04.06.1998 r. do 06.11.1998 r., 15.01.1999 r. do 08.05.1999r. , 19.06.1999r. do 05.12.1999 r. za pośrednictwem (...) sp. z o.o.

Odnosnie okresu zatrudnienia we (...) Organizacji (...)na (...)(...)w G.wskazać należy, iż w nadesłanych przez (...) S.A.aktach osobowych wnioskodawcy na k. 2 znajduje się świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych z dnia 28 września 1990 r., poświadczające, iż w okresie od 18 czerwca 1979 r. do 01 lipca 1984 r. ubezpieczony pracował, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonując prace jako stały członek załogi statku, wpisany do listy zaciągu, na stanowisku motorzysty okrętowego. Sąd Okręgowy zważył, iż pozwany organ uprzednio zaliczył ubezpieczonemu powyższy okres do ogólnego stażu pracy w oparciu o przedstawione przez ubezpieczonego "zwykłe" świadectwo pracy z dnia 28 września 1990 r. Mając na uwadze powyższe, okres ten również podlega doliczeniu do okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Odnosnie natomiast okresów zatrudnienia wnioskodawcy za pośrednictwem P. sp. z o.o oraz za pośrednictwem (...) sp. z o.o., to należy wskazać, iż powyższa okoliczność była kwestionowana przez pozwanego jedynie na gruncie prawnym – wskazywał on, iż nie zaliczył powyższych okresów jako okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ponieważ (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. nie były pracodawcami, a pełniły tylko funkcję jednostki kierującej do pracy za granicą, a tym samym brak jest podstaw do uwzględnienia przy ustalaniu uprawnień do emerytury wystawionych przez nie zaświadczeń i świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Z powyższym stanowiskiem pozwanego nie można się zgodzić. W uchwale z dnia 21 września 1984 r. w sprawie III UZP 48/84 (LEX 14630) Sąd Najwyższy wskazał, iż choć w świetle przepisu § 2 ust. 2 rozporządzenia (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) to zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, jednakże w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody. Zatem możliwe jest ustalenie faktu wykonywania pracy w szczególnych warunkach również na podstawie innych dokumentów niż zaświadczenie wystawione przez pracodawcę. W ocenie Sądu brak było podstaw do zakwestionowania zaświadczenia z dnia 23 kwietnia 2013 r. i świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionych przez (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o., które pośredniczyły w zatrudnianiu ubezpieczonego u armatorów zagranicznych. Zaświadczenie te i świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach zostały wystawione w odpowiedniej formie i zawierają wszystkie niezbędne elementy.

Należy również zwrócić uwagę, że pracodawca zatrudniający ubezpieczonego tj. armator zagraniczny nie był uprawniony do wystawienia zaświadczenia o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach. Instytucja pracy w szczególnych warunkach jest znana w prawie polskim natomiast trudno oczekiwać, aby pracodawca zagraniczny nie znający rozwiązań właściwych prawu polskiemu zajmował się wystawianiem takich zaświadczeń. Ze względów praktycznych uprawnienie do potwierdzania wykonywania pracy w szczególnych warunkach powinno leżeć w kompetencjach jednostki pośredniczącej w zatrudnianiu pracowników u podmiotów zagranicznych.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że pozwany bezzasadnie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, nie uwzględniając jego pracy w spornych okresach, po zaliczeniu których wnioskodawca posiada wymagany okres ubezpieczenia do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Wobec uznania, iż odwołanie jest zasadne, na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc w związku z cytowanymi przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS i ustawy o emeryturach pomostowych Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od daty złożenia wniosku.

SSA w SO H. Witkowska-Zalewska